

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

Jn duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamations, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Cap. VIII. Oste[n]dit quomodo Deus per visione[m] intellectuale[m] se
animæ co[m]municet, deinde quosna[m] illa, cu[m] vera est, effectus
operetur. Deniq[ue] quanto hæ gratiæ silentio premendæ sint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

CAPUT VIII

O STENDIT QVOMODO PER VISIONEM INTELLECTUAM
 tenuisse anima communicet Deus, ac quedam quoad illam documenta prescri-
 bit; refert ad hoc, quosnam, cum quidem ea vera est,
 operetur effectus. Denique, quanto gratia ha-
 silentio premenda sint, in-
 cultat.

VT autem id quod dixi, carissimae, ita se habere, & quo longius progre-
 ditur anima, eo bonum hunc Iesum arctius illi adhaerere ac se magis ei socium præbere, clarius intelligatis; non abs te futurum existimo,
 ostendere, non posse nos, ubi id Maiestati ipsius placuerit, aliud facere,
 quam iugiter in illius contubernio & societate versari: quod satis cui-
 denter videre erit è medijs & modis, quibus se Maiestas illius nobis
 communicat, & quibus amorem, quo nos prosequitur, ostendit;
 ex apparitionibus inquam & visionibus quibusdam adeo mirabilibus:
 quas hic describere mihi propositum est, vt, si harum gratiarum forte
 aliquam cuiquam vestrum Dominus dederit, eam ipfa recipiens non
 perterreatur aut percussatur; si modo gratiam ipse mihi dare dignetur,
 ut in aliquo scopum tangam; quo nimurum eum laudemus (tametsi
 nobis ea datæ fortasse non sint) quod, cum tantæ Maiestatis sit Do-
 minus, ita se creature familiarem facere ac comunicare dignetur. Igitur,
 anima nihil minus quam de simili gratia recipienda sollicita, (imo quæ
 ne quidem, scilicet eam promereret, vñquam cogitauit) subito adstare libi
 sentit. Redemptorem nostrum IESVM CHRISTVM, esto eum
 nec corporeis, nec animæ oculis videat. Huiusmodi visionem vocant
 intellectualem: porro ita cur vocetur, nescio. Noui quamdam, cui hanc,
 & alias multas, de quibus postea loquar, gratias Deus consultit:
 hec initio valde se affligebat & cruciabat, quod, quidnam id esset, in-
 telligere non posset, cum nihil videret; intelligebat tamen, certissime
 Dominum nostrum Iesum esse eum qui hoc modo ei se exhibebat, nullatenus vt dubitare posset, quin ipse illic præsens ades-
 set, an tamen talis visio à Deo veniret, an non, (esto singulares
 quidam post eam in ipsa effectus manerent, è quibus colligere posset, ipsam à Deo profici) valde anxia erat: neque
 enim ipsa quid vñquam de visione intellectuali inaudierat, nec
 talem dari posse credebat. Ceterum, clarissime sentiebat & in-
 telligebat, illum ipsum Dominum esse, qui sapienter ipsam eo
 que

*Intellectu-
lis visio &
Apparitiæ
Domini
quomodo
sunt.*

quo supra dixi modo alloquebatur; nam vñsque , dum hanc genit
præstaret, numquam sciuerat quisnam se alloqueretur , etiam vero
audiret & perciperet. Noui autem, illam, ob huiusmodi visionem uno
re perculsam(neque enim est, vt imaginariae illæ, citò petrancantes)
aliquando ad multos dies , quin imò interdum ultra annum dureb
mirè anxiā, Confessarium suum adiisse, qui ab ea peccij, vñdenam, n
nihil videret, nosset Dominum esse? diceret sibi, quois is esset vñlū, s
spondit illa, nescire se, nec videre vultum; neque se plus, quam dixit,
posse dicere: hoc porro se scire, illum esse, & non alium qui sibi loqu
tur, neque plantas id aut imaginarium quid esse. Imo , tamen ex
propterea valde anxiā redderent , sèpè tamen de eo nequaquam
terat dubitare; maximè, cum illum sibi dicentem audiebat. Nato me
ego sum. Tantam enim verba hæc efficaciam & vim habebant, vñ
quidem nullatenus posset dubitare, imò vero exinde mirè conformata
vigorata, & per bonum hocce contubernium valde exhilarata minen
quin imo sibi id cum primis vtile & conducibile sentiebat, ad Deum
moriam nullo non loco secum circumferendam, & quam maxima p
terat diligentia cauendum, ne quid, quod ipsi displiceret, commun
quod eum semper præsentem intueri & habere sibi videretur; &
tiescumque cum Maiestate eius tum in oratione, tum extra illam tra
re statuebat, tam ei vicina sibi esse videbatur, vt non posset eam non se
dire; verum intelligere illius verba , non poterat tunc quando quid
ipsa volebat, sed ex inopinato, cum id ei opus erat. Sentiebat, illum
ad latus dexterum incedere, verum non illo sentiendi modo, quo que
piam nobis adstare sentire possumus. Hoc namque alio quodam la
subtiliore & delicatiore modo fit, qui verbis exprimi nequeat; ledet
et que atque ille certus, imo certior. In modo namque sentiendi quod
sentimus , illusioni esse posset locus , & putare possemus nos senti
quod minimè sentimus, non vero in hoc; hinc namque sequuntur no
gna emolumenta spiritualia & excellentes quidam effectus intentione
quales certè haberi non possent, si ex atrâ bile ac melancholia jd p
nitent. Nec item diabolus tantum animæ bonum causare posset; nec ap
tantam pacem, nec tam assidua & continua Deo placendi desideriu
tiret, neque ita conteneret omne id, per quod ad ipsum non condescenderet
exinde vero, clare intellectus, non esse id quid à diabolo causatum, quo
ipse sese paulatim magis magisque declararet. Scio nihilominus, et a
lias quidem satis magno in angore & timore egisse , alias maximum in
confusionem sensisse, quod nesciret vñdenam tantum sibi bonum ob
uenisset. Hæc & ego, ita vnum quid eramus, nihil ut me celare non
quæ in anima ipsius contingebant ; vnde bona certaque communi

*Bona qua
sequuntur
ex visione
intellectua
li.*

*Illius pro
prietates &
effectus.*

possim testis, & proinde credere potestis, illa quæ quo ad hoc vobis dixerim, verissima esse.

Est ergo gratia Domini, quæ insignem nostri ipsarum confusionem, nec non humilitatis studiū secū adfert: si verò à cacoedimone id proueniret, contrà & alia lögē omnia euenirent. Ac sicuti id res est, q̄ perceptibiliter & norabiliter à Deo venire sentimus (neq; enim humana vlla industria posset efficere, vt quid huiusmodi quis sentiat) hinc quæ ipsum habet, nullatenus cogitare potest, suum id bonum esse, verum à solius Dei manu id dari & prouenire. Et quamuis mihi earum quas antè retuli gratiarum nonnullæ hac videantur esse maiores; hæc tamen particularem quamdam Dei cognitionem secum fert: & ex hoc tam continuo cum Deo contubernio, tenerimus quidam erga Majestatem illius amor nascitur, nec non intensiona & ardenteria quædam iis quæ diximus, penitus & totā illius obsequio se deuouendi consignandiq; desideria; item summa quædam conscientiæ puritas & munditiae: eius quippe, quem ad latus suum præsentem & vicinum habet, præsentia ad singula eam re- Dei presen- flectere, & vigilante esse facit. Esto enim ad vniuersa, quæcumque de- tia cogit ho- munum facimus, Deum præsentem esse nouerimus; ea tamen est naturæ minē super nostræ conditio, vt de eo cogitare negligat: hīc verò quoad hoc negli- se & actio- gens esse nequit, cōd quod Dominus, qui ei adstat vicinus, continuò flectere, eam excitat. Quin etiam iuuat hæc quoad gratiasiam antè dictas: quod enim anima penè continuò, actualiter amore feratur in eum, quem videt aut saltem intelligit sibi vicinum adesse, hinc illæ etiam frequentius obtingunt. Deniq; è fructu, quem anima hinc percipit, facile videre est, hanc certè multò maximam gratiam esse, ac magni faciendam, gratitudinemque propterea ei Domino qui hanc sibi, tam parum tamen eam promerere valenti confert, ostendendam; quam proinde cum nullo mundi huius thesauro ac voluptate commutaret. Vnde, cum Domino hanc iam ei auferre placet, magna quadam in solitudine manet: quinimò quamcumq; demum adhibere posset, quodenuo sibi ad hocce contubernium redire liceat, diligentia & conatus frustra & inanis est; Dominus namque id dat quandocumq; vult, nullo autem labore nostro id potest comparari.

Interdum & sanctus aliquis nobis socium se præstat, & adest: & hoc ipsum etiam non vulgaris vilitatis & emolumenti est.

At dicetis mihi, si nihil omnino videatur, quomodo intelligi queat aut dignosci quando Christus Dominus adsit, aut quando aliquis è Sanctis, quando etiam gloriosissima eius mater? Hoc quidem anima verbis exponere nō poterit, imò ne intelligere quidē aut comprehendere potest, quomodo id cognoscat: interim tñ maxima quadam certitudine id.

S.M.Teresa Opera.

m m

nouit.

S.
Theresia

Opéra

H. II

156

274 CASTELLVM ANIMÆ S. MATRIS TERESA

nouit. Quando quidem Dominus loquitur, facilius id videatur posse: ac sanctorum aliquem adesse, nec loqui (nisi forte eum Dominum tantum ad animæ illi auxiliandum, aut ad eius contubernium adfici adesse iubetur) longè sanè mirabilius est. Sie sunt & alii res spirituales, quæ verbis perfectè exprimî nequeunt; verum, hinc cile colligere & perspicere possumus, quam imbecillis & infirmata nostra & ingenium sit ad Dei magnalia intelligenda, cum ne sedem hæc intelligenda capaces simus; quo circa cuius ipse has gratias dedit, is Maiestatem illius admiretur & in eius laudes assurgat, itaque easdem, particulares ei gratias agat. quod enim gratia sit, quæ psalmi mnibus non concedatur, hinc plurimi eam facere, dare que optinet, ut maiora & plura ei obsequia præstet, cuncta hæc Deus totus que multiplicibus modis adiuuet & cooperetur. Hinc prouenit, quæ anima hæc propterea pluris non faciat, immo vero in eorum terra agunt homines, omnium minimè se ei putet seruire, quod si se, plus alijs, obligaram credat, hinc minima quam committit imperio, illius velut transadigit viscera; idque summa cum ratione.

Hos sanè effectus in anima remanentes, qualibet vestrum, quæ per hanc Dominus viam conduceat, facile percipiet, vt hinc nimirum intelligat, nullam hic illusionem, aut phantasticam imaginationem habere.

Differentia inter rem à merum phantasma aut diabolica illusio est, tamdiu duret, aut tam Diabolus causat tabilem animæ profectum causetur, tantam videlicet pacem & quietem interiorem in ipsa producens. Hoc namque præterius confundit, neque potest, esto rem adeò malam cauare cupiat, tantum adferre: statim namq; hinc inde aliqui suipius astimationis suauaporarent, ac quis alijs meliorem se existimabit. Verum assidua habentia animæ cù Deo coiunctio, & perpetua cogitationis in eum defixio & concupatio, tantum diabolo molestia & tormenti afficeret, vt, liceat id vel & tale quid facere tentaret, sapienter ad idem denuo tentandum non retinet. Deus quoq; à parte sua, tam fidelis est, vt tantam ei in animam, quam aliam intentionem non habet, quam Maiestati illius per omnia placet vitamq; omnem pro illius honore & gloria impendere, potest haec sit permisurus; at quamprimum occasione aliqua oblata efficitur, vt ab occasione, si qua tenebitur, liberetur. Evidem illius sententia sua & semper ero dummodo anima eo ambulet modo quem post accepta hæc diuinarum gratarum dona in ea remanere solere dixi. Miserere illius effecturam, vt, si aliquam interdum dæmoni potestatem inveniatur, permittat, ipsa quidem insigne hinc laerum & commodum refire, le autem magna cum confusione recedat,

Quarto

Quamobrem, carissimæ, si quam fortè vestrūm per hanc viā contigerit conduci, hæc propterea neutiquam turbetur aut percellatur: ramet si bonum est, vos timero, & maiore cū cautela & circumspetione in omnibus incedere, nec aliquam fiduciam concipere, quasi, eò quod tam singulares Domini fauores experimini, idcirco vobis liceat negligentius agere. Id enim si fiat, indicū & signū erit, id à Deo non prouenire, nisi eos, riu doctus quos diximus, effectus videatis. Consultū verò erit, ipso in principio, rē iuxta ne hanc sub sigillo confessionis cum viro aliquo litterato (tales namque pius cōsulē sunt, qui nos lustrare & docere debent) aut, si haberi is potest, cum ho-
dus.

mine maximè spirituali communicare: qui postremus si haberi nequeat, melius omnino est litteratum consulere: si haberi is queat, tam cū hoc, quām cum illo conferte. qui si id phantasticum & imaginariam illusionē esse dixerint, nō est q̄ inde turbemini, aut moueamini: phantasma enim nō multū mali aut boni animę vestre inferre potest. diuinę porroy os Ma-
iestati commendate, ne illa, vos illudi aut decipi sinat. si verò id à diabolo causati dicāt, longè sanè vobis id erit molestius ac difficilius. Quāquā, si vir bene doctus sit, & notetur effectus quo dixi, id nō dicet. Verū, esto id etiā diceret, scio hunc ipsum Dominū, qui vobiscū vbiq; incedit, vos cō-
solaturū, & securas facturū, quin & illi viro luce daturum, vt vos pereat
illuminet & instruat. Si verò sit huiusmodi, vt quamuis orationi sit addi-
ctus, per hanc tamen à Domino viam non conducatur, statim is obstu-
pescat; & audita damnabit. ideoque vobis consulō vt virum litteratum
deligatis, & si inueniri queat, etiam spiritualem. Dabitque ad hoc faci-
endum præposita ei veniam ac facultatem: esto enim anima (prout qui-
dem cīvidetur) secura sit, quod bonam suam vitam videat. Præposita ni-
hilominus obligata erit ac tenebitur, curare vt cum aliquo de hiscē re-
ferre, quām bus conferat, vt ram ipsa, quām alia illa, securā & tutā sint. Postquam tumlibet
verò cum id genus hominibus cōtulerit, quieta exinde maneat, neq; vlti-
terius de isthac negotio quidquā loquatur. Interdum namq; diabolus,
etiā vbi nulla timendi est occasio, tā ingentes & extraordinarios timores
causatur, vt animā cogāt satis se officio suo nō fecisse existimare, q̄ semel
de eo contulerit, sed sūpē de eodē referre compellant, maximē li Con-
fessarius paruæ sit experientiæ, eumq; ipsa meticulosum esse deprehen-
dat, quin & ipse cā cum alijs conferre iubeat. Vnde contingit innocē-
tētēt, vt cum varijs
cere & diuulgari, quod maximē debebat esse secretum, hancq; animam hominij
exagitari & diuexari, dum, quod secretum & rectum credebat, iam
publicē & passim notum esse comperit. Vnde multa ei molesta & gra-
uia oriuntur, quin & Ordini ipsius vniuerso oriri possent, prout qui-
dem nunc sunt tempora. Adeo vt magna hic opus sit cautione &
prudentia, quin & Priorissis hanc serio commendo, ac ne existiment.

mm 2

ū cni

*Confessa-**rius doctus**iuxta ne**hanc sub**sigillo confessionis**cum viro aliquo litterato**(tales namque**pius cōsulē**sunt, qui nos**lustrare & docere**debent) aut,**si haberi is**potest, cum ho-**dus.**Nesciisse effi-**cum viro**litterato cō-**cō-**hilo minus**obligata erit**ac tenebitur,**curare vt**cum aliquo**de hiscē re-**ferre, quā-**m bus confe-**rat, vt ram**ipsa, quām**alii illa, securā**& tutā sint.**Postquam**tumlibet**verò cum id**genus hominib**us cōtulerit,**quieta exinde**maneat, neq;**vlti-**terius de isthac**negotio quidquā**loquatur. Interdum namq;**diabolus,**etiā vbi nulla**timendi est**occasio, tā**ingentes & extraordi-**narios timores**causatur, vt**animā cogāt**satis se**officio suo nō**fecisse existimare, q̄**semel**de eo**contulerit,**sed sūpē**de eodē**referre compellant,**maximē li**Con-**fessarius**paruæ**sit experientiæ,**eumq; ipsa**meticulosum**esse deprehen-**dat, quin & ipse**cā cum alijs**conferre iubeat.**Vnde**contingit**innocē-**tētēt, vt**cum varijs**cere & diuulgari,**quod maximē**debebat esse**secretum, hancq;**animam hominij**exagitari & diuexari,**dum, quod**secretum & rectum**credebat, iam**publicē & passim**notum esse**comperit. Vnde**multa ei**molesta & gra-**uia**oriuntur, quin &**Ordini ipsius**vniuerso**oriri possent, prout**qui- dem**nunc**sunt tempora.**Adeo**vt magna**hic opus**sit cautione &**prudentia, quin &**Priorissis**hanc serio**commendo, ac**ne existiment.**Cur diabo-**lus animā**tentet, vt**cum varijs**cere & diuulgari,**quod maximē**debebat esse**secretum, hancq;**animam hominij**exagitari & diuexari,**dum, quod**secretum & rectum**credebat, iam**publicē & passim**notum esse**comperit. Vnde**multa ei**molesta & gra-**uia**oriuntur, quin &**Ordini ipsius**vniuerso**oriri possent, prout**qui- dem**nunc**sunt tempora.**Adeo**ut magna**hic opus**sit cautione &**prudentia, quin &**Priorissis**hanc serio**commendo, ac**ne existiment.**Cur diabo-**lus animā**tentet, vt**cum varijs**cere & diuulgari,**quod maximē**debebat esse**secretum, hancq;**animam hominij**exagitari & diuexari,**dum, quod**secretum & rectum**credebat, iam**publicē & passim**notum esse**comperit. Vnde**multa ei**molesta & gra-**uia**oriuntur, quin &**Ordini ipsius**vniuerso**oriri possent, prout**qui- dem**nunc**sunt tempora.**Adeo**ut magna**hic opus**sit cautione &**prudentia, quin &**Priorissis**hanc serio**commendo, ac**ne existiment.**Cur diabo-**lus animā**tentet, vt**cum varijs**cere & diuulgari,**quod maximē**debebat esse**secretum, hancq;**animam hominij**exagitari & diuexari,**dum, quod**secretum & rectum**credebat, iam**publicē & passim**notum esse**comperit. Vnde**multa ei**molesta & gra-**uia**oriuntur, quin &**Ordini ipsius**vniuerso**oriri possent, prout**qui- dem**nunc**sunt tempora.**Adeo**ut magna**hic opus**sit cautione &**prudentia, quin &**Priorissis**hanc serio**commendo, ac**ne existiment.**Cur diabo-**lus animā**tentet, vt**cum varijs**cere & diuulgari,**quod maximē**debebat esse**secretum, hancq;**animam hominij**exagitari & diuexari,**dum, quod**secretum & rectum**credebat, iam**publicē & passim**notum esse**comperit. Vnde**multa ei**molesta & gra-**uia**oriuntur, quin &**Ordini ipsius**vniuerso**oriri possent, prout**qui- dem**nunc**sunt tempora.**Adeo**ut magna**hic opus**sit cautione &**prudentia, quin &**Priorissis**hanc serio**commendo, ac**ne existiment.**Cur diabo-**lus animā**tentet, vt**cum varijs**cere & diuulgari,**quod maximē**debebat esse**secretum, hancq;**animam hominij*

S.
Theresiae

OPERA
THEATRUM
ARTIS

276 CASTELLVM ANIMAE S. MATRIS TERESA

si cui sororum simile quid cælitus concederetur, ipsam proper huius meliorem aut sanctiorem esse. Dicit singulas Dominus prout maximè viderit expedire. Apparatus id quidam & dispositio est, qua insignis paulatim Dei ancilla euadat, si quidem ipsa inde remaneat. at interdum eas quæ maximè imbecilles sunt, per hanc Deum conductit, nec est quod hoc aut probemus aut cōdemnemus, sed virtutes duntaxat respiciamus oportet, & quamnam inter nos misericordia mortificatione, humilitate, conscientiæq; puritate Domino seruimus. iusmodi enim quæ fuerit, ceteris sanctior haberi poterit. esto hoc mundo pauca admodum aliqua cum certitudine scribi queant, ne adusque verus ille Iudex in decretorio mundi totius die ratione univincique iuxta merita sua. Tunc mirabimur, cum videamus quām eius iudicium diuersum sit ab omni eo quod hic intelligimus & deprehendere possumus. Sit ipse in æternum benedictus.

CAPUT IX.

DECLARAT QVOMODO SE DOMINVS ANIMÆ PII
imaginariam visionem communicet. Monet autem serio suus, cauendum q[uo]d
hanc conduci viam desiderent. Insignes quoad hoc adseruntur.
rationes. Singularem caput honestitudinem continet.

Visionibus
imaginarijs
facilius se
immisceret
diabolus.

Veniamus nunc ad visiones imaginarias, quibus se diabolus facilius ac magis immiscere potest, ut dicunt, quām iis quæ dictæ sunt hoc etenim. Et sanè non potest esse minus. Verum, cū à Deo ha[bit]emus, mihi quadā tenus utiliores & meliores videntur, ut pote naturæ nobis conformiores; non tamen iis, quas in ultima manitione Dominus cognoscendas dat: etenim ad harum dignitatem & excellentiam nulla pertingunt.

Iam ergo videamus, ut superiori capite vobis dixi, quomodo Dominus hic præsens adsit. perinde ergo iis adest, si sicut dum magni prius maximæq; efficacie gemmam aureæ pyxidulæ inclusam habemus, quæ certissimè & indubitate nouimus ibi contineri, esto ipsam numen venerabile, sed non propterea ipsius gemmæ virtutes minus nobis proficiunt, si eam nobiscum circumferamus. quod iam tum experientia nouimus, illius ope nos ab aliquibus morbis, aduersis quos naturæ leviores habet, & proprium amuletum est, esse sanatos. ipsam tamen in corde non audemus, nec theculam aperire, inquit nec possumus; quod illius aperiendæ modum solus ille norit, cuius est gemma: qui licet ea